

Tõõvisiidil Rootsis ja Norras

Koostööalased suhted Rootsi vaegkuuljate organisatsiooniga (Värmlandi HRF) ja Eesti Vaegkuuljate Ühingu vahel algasid juba 1999. aastal. Põhiline tegevus oli suunatud inimeste ettevalmistamiseks organisatsiooniliseks tööks ja uute ühingute moodustamiseks. Töömahukaks ettevõtmiseks kujunes “koolituste korraldajate väljaõpe” koos Eesti liikumispuute organisatsioonide esindajatega. Selle ühisprojekti läbiviijateks olid vabaharidusliidud: ABF (Rootsis) ja AHL (Eestist) Vaegkuuljate ühingutest said väljaõppe 56 inimest 2004.aasta mais olid Rootsi HRF ja Värmlandi Vaegkuuljate Ühingu tegevusega tutvumas Külliki Bode ja Uno Taimla. Rootsi HRF kõrgetasemeline

delegatsioon oli kutsutud EVL tegevusega tutvuma möödunud aasta septembris. 29-30 aprillil toimus Norras, Kongsvingeri keskus Värmlandi HRF ja Hedmargi HLF organisatsioonide esindajate tööseminar. Sellele üritusele oli kutsutud Eesti Vaegkuuljate Liidust Andrus Helenurm ja Uno Taimla. Kahepäevane programm oli väga mahukas ja ka tõine. Nii Rootsis kui Norras on vaegkuuljate organisatsioonid tegutsenud juba aastakümneid. Iga suurema ürituse läbiviimiseks koostatakse projekt raha taotlemiseks. Toetust võib taotleda ka linna- või maavalitsuselt. Seminaril käsitleti ka ühingute arendusküsimusi. Suurt huvi tunti

kuulmispuudega inimeste olukorra ja tegevuse vastu Eestis. Pärast kahte rühmatööd, kus oli võimalus tutvustada EVL poolt koostatud ja väljaantud publikatsioone, samuti infot meie kodulehel internetis, avaldati imestust meie organisatsioonide kiire arengu üle! Organisatsioonilise töö olulised punktid on: motivatsioon, aktiivsus ja liikmete vaheline suhtlemine ning tegevuse kajastamine meedias. Norras on rohkem liitunud kuulmispuudega inimesi ühingutesse kui Rootsis. Eestis on aktiivsus tunduvalt väiksem. Väga oluliseks on peetud ühingutes kuulmisnõustajate tööd. Vajalikud kuulmisabivahendid Norras on vaegkuuljail kättesaadavad riikliku toetusega.

Kõigile huvipakkuvaks oli Christina Wahrolini ettekanne “kuulmispuudega inimeste integratsioonist”. Christina on töös Euroopa Puuetega Inimeste Foorumi (EDF) juures ja võtab osa EL komisjonide tööst kuulmispuudealastes küsimustes. Ta julgustas esitama projekte rahataotlemiseks EL fondidest. Christina on kohtunud Brüsselis ka Eesti Puuetega Koja esindajate Meelis Joosti ja Toomas Mihkelsoniga. Norras ja Rootsis pööratakse suurt tähelepanu tinnitusvaeguritele. Seminaril näidati ka ühte tinnitusalast filmi. Rootsis ja Norras on vaegkuuljatel probleeme kuulmiskeskonnas: töö-, olmemüra on faktorid, mis raskendavad

vaegkuuljail kuuldavust. Otsustati käesoleva aasta oktoobris läbiviidaval kuulmisnädalal keskenduda

kuulmismiljöö küsimustele. Arutlusel oli ka EVL ja Rootsi HRF edasise koostöö jätkamine, kaasates sellesse ka Norra HLF. Töönõupidamise korraldajale: Hedmargi HLF-le andis Andrus Helenurm üle EVL vimpli ja infomaterjalid.

Külastati ka Värmlandi Vaegkuuljate Ühingu Keskust. Töövisiit osutus nii tihedaks, et Rootsimaa ja Norramaa looduse ilu saime jälgida vaid auto- ja bussiaknast.

Uno Taimla

Vaegkuuljate interneti koduleheküljest ja internetist üldse

▪ Preguseks on vaegkuuljate interneti kodulehekülge www.vaegkuuljad.ee jõudnud staadiumi, kus seal on väga palju vaegkuuljatele vajalikku informatsiooni.

▪ Üheks suureks tähiseks, mille oleme saavutanud on see, et kogu kolmeteistkümne aasta jooksul ilmunud trükisõna on internetis kättesaadav. Nii näiteks on internetis kõik infolehe AURISE ning noorteajakirja MEIE ISE numbrid, EVKÜ poolt koostatud ja väljaantud brsüürid ja infobülletäänid.

▪ Kust leiame abi vaegkuulmise küsimuses? Kui oled meie kodulehel esmakordselt ja pole ka kuulmise küsimuses arsti poole pöördunud, siis alusta menüü punktist "KUULMISPUUE". Kui oled sa oled vaegkuulja, siis kõpsa menüü punktil "KUULMISABI". Alusta menüü punktist "KUULDEAPARAADID". Siin on erinevate kuuldeaparaatide kirjeldused ja hinnakirjad. Pööra erilist tähelepanu sellele, et hinnakirjades ei ole mitte ainult kuuldeaparaadid, vaid ka kõik muud abivahendid, mida Sul on võimalik vastavas kuulmiskeskuses/kaupluses osta või tellida. Ole tubli ja ürita saada kätte kõik Sulle vajalikud abivahendid. Ainult nii saad Sa üle probleemidest, mida on põjustanud puudujääk kuulmises. Edasi tutvu punktiga "KUULDEAPARAADI SAAMINE". Tahan tähelepanu juhtida sellele, et TONDI ELEKTROONIKA kaupluses kuuldeaparaadid on odavamad. Kuulmiskeskustes on kuuldeaparaadid küll kallimad, kuid Sulle valitakse välja kuuldeaparaat, mis sulle kõige enam sobib, kuuldeaparaat reguleeritakse just sinu kuulmise järgi ja antakse mitmesugust muud abi ja informatsiooni. Lõppkokkuvõttes on odavam osta kuuldeaparaat kuulmiskeskuse kaudu. Järgnevatest menüü "KUULMISABI" punktidest saad täiendavat informatsiooni. Vaata ka ilmunud raamatuid: minnes LIIT –

VÄLJAANDED. Vaata perioodikat, minnes AURIS ja INFO → MEIE ISE. Raamatute ja perioodika lugemisel soovitan kõigepealt vaadata ilmumise aastat. Kui loed eelmiste aastate raamatuid ja perioodikat, pead alati arvestama, et osa punkte, eriti seadusandluse ja hindade osas, võivad olla vananenud.

▪ Edaspidine interneti efektiivsuse tõstmine on võimalik ainult siis kui vaegkuuljate organisatsioonid hakkavad kodulehte saatma oma tööplaanid ja/või koosolekute plaane, fotosid toimunud üritustest ning muid materjale. Fotodega koos saata ka tekst, kust on nähe millal ja mis üritusel on pilt võetud, kes on pildil jne. Plaanide jne muutmisel ärge unustage muutustest teatada ka kodulehte. See on asja üks pool. Probleemi teine pool on selles et vajame vaegkuuljate soove kodulehe sisu osas. Teretulnud on ka igasugune kriitika kodulehe aadressil. Kirjavigade osas teatage täpselt sõna või lause osa, kus on viga, ning orjenteeruvalt millises kodulehe osas viga esineb. EVL e-posti aadress on vaegkuuljad@hot.ee. Juhul kui e-posti kiri sisaldab informatsiooni, mis tuleks panna üles EVL kodulehte, saata kirja koopias aadressil enkiiler@hot.ee.

▪ Edaspidi on kavatsus rohkem tegeleda vaegkuuljate organisatsioonide ajalooga. Seda tööd saab teha aga ainult siis, kui sellesse lülituvad kõik algorganisatsioonid. Võiksite meile saata oma kõigi varasemate aastate tööplaanid ja toimunud ürituste nimekirjad. Kui see koostöö peaks õnnestuma, siis loodame, et lisaproduktina saame eesti vaegkuuljate ajalugu käsitleva raamatu.

▪ Interneti kasutajatele on tihti probleemiks, kuidas edastada suuri faile: infobülletääne, raamatuid, terveid piltide kogumikke jne. Kui tahate saata mitut pilti korraga, siis paljudest postkastidest see ei õnnestu. Suurte failide saatmiseks on sobiv postkast aadressil <http://www.mail.ee/>. Sama postkastini jõuate ka aadressil <http://www.ee.everyday.com/>. See postkast võtab

vastu lisasid kuni 6 MB. Veelgi suuremate failide saatmiseks soovitan kasutada programme MSN ja Skype. Programmid MSN ja Skype sobivad ka omavaheliseks jutuajamiseks, telefonikõnede pidamiseks, ja paljuks muuks.

Kõne ajal võid ka ekraanil nähe kaasvestlejat.

Enn Kiiler

Ühingute arengust

Vaegkuuljate Liidu töö tulemus sõltub põhiliselt liikmesorganisatsioonide tegevusest ja nende arengust. Kolmeteistkümne aasta jooksul on pere kasvanud 17 liikmeliseks. Seda võib võrrelda suure paljulapselise perekonnaga, vanuses 1-12 aastat! Üle kümne aasta on tegutsenud Pärnumaa ja Tartumaa vaegkuuljate organisatsioonid. Rapla VS saab kümneseks 2007.aastal. Käesoleval, 2006.aastal sai 5 tegevusaastat täis Jõgeva-, Võrumaa-, Valgamaa-, Viljandi-, Läänemaa- ja Hiiumaa Vaegkuuljate Ühingutel. Mitmed neist tähistasid ka oma esimest juubelit, kus anti üle ka EVL Tänukirjad ja tänati vabatahtlikke töötegijaid. Organisatsiooni tegevus sujub normaalselt, kui kõik selle liikmed tunnevad kohustust ja vastutust osaleda ühises tegevuses.

Tegevuse organiseerimine ja läbiviimine, selle kordaminek, sõltub suurel määral ühingu juhust ja juhatuse liikmete kaasabist. On suurenenud teadlikkus kuulmispuudega inimeste toimetuleku- ja nõustamisküsimustes. Oluline on koostöö kohalike puuetega inimeste kodadega ja omavalitsustega. Mitmed meie ühingu juhid on arvestatavad nõuandjad kohalike omavalitsuste sotsiaaltöös.

Samaselt tunnetame oma töös ka vajakajäämisi. Ühingu liikmeskond vananeb, uute liikmete juurdekasv on vähene, tegevuskuludeks saadav Auris 3(52)

toetusraha on ebapiisav jm. Vastutusrikast tööd erivajadustega inimestega on tulnud teha oma vabast ajast, ilma töötasu saamata.

Lahendusi neile ja paljudele teistele organisatsioonide arendustegevust puudutavates küsimustes tahame arutada EVL Organisatsioonide juhtide õppekoolitusel Viljandis 9. ja 10. juunil.

Et kuulmispuudega inimene tunneks end vähegi võrdväärsemana kuuljate keskkonnas, peavad ka kuulmisrehabilitatsiooniga tegelevad asutused senisest rohkem täitma oma ülesandeid.

Uno Taimla

/EVL Juhatuse liige, Sotsiaalministeeriumi tehniliste abivahendite ja rehabilitatsioonikomisjoni liige/

Märksõnad...

Algava suve märksõnadeks võiksid olla: *koostöö ja järjepidevus, teha endid rohkem nähtavaks ja hankida juurde ressursse, kaasata rohkem liikmeid meie organisatsioonidesse.* Igas suuremas vallas võiks olla Vaegkuuljate Ühingu poolne usaldusisik, keda kohapealne vaegkuulja teaks leida, saaks konsulteerida ja vajadusel ka abi. Kuidas seda korraldada? Milliste vahenditaga? Kas see on praegusel hetkel üldse võimalik? Meie tublid ja staažikad ühingu juhid ja kõik teised tublid abilised on ohverdanud endid palju oma organisatsiooni heaks. Järjepidevuses on võlu ja valu.

Kui tahame püsima jääda organisatsioonina, peame veel palju pingutama. Tuleb leida ja koolitada endale abilisi, kellest võivad mõne aja jooksul kujuneda meie järglased sellel raskel, kuid tänuväärsel tegevusel. Ootame mõtteid, ettepanekuid vaegkuuljate organisatsioonide tugevdamiseks.

Soovin kõigile tervist ja jõudu!

Andrus Helenurm

EVL esimees

Rapla vaegkuuljad pealinnas

Ühel vihmasel maikuu päeval saabus bussitais Raplamaa vaegkuuljaid AS Tondi Elektroonika tehase hoovile. Plaani oli võetud kuuldeaparaatide valmistamisega tutvumine. Enamus vanemaealisi vaegkuuljaid on kasutanud Tondi Elektroonika firmamärgiga kuuldeaparaate. Praegu valmistatakse tsehhides kümmet erineva mudeli ja parameetriga kuuldeaparaati. Tondi Elektroonika kuuldeaparaatide garantiiremont ja parandus toimub ainult Tallinnas. Pisiremonti tehakse ka Tartu kuulmiskeskuses. Peainseneri asetäitja Ülo Kohv jagas soovitusi kuuldeaparaatide kasutamise kohta.

Huvitava elamuse said need, kes külastasid tehase muuseumi. Seal võis näha 30 aastat tagasi valmistatud esimesi kuuldeaparaate ja nende valmistamise vahendeid. Tutvuti ka AS Tondi Elektroonika peahoones asuva Vaegkuuljate Liidu Keskusega, kus selgitusi andis juhatuse esimees

Andrus Helenurm. Edasi järgnes kohtumisüritus Tallinna Puuetega Inimeste Kojas Endla tänaval. Ühises kohvilauas kuulati tervisealast loengut ja jagati omavahelisi kogemusi kuulmispuudega toimetulemiseks. Nõmme Vaegkuuljate Seltsi esimees Rein Järve tutvustas renoveeritud maja ja andis ülevaate seal tegutsevate puuetega inimeste organisatsioonide tegevusest. Rapla Vaegkuuljate Seltsi esinaise Malle Tähe poolt organiseeritud õppekursioon pealinnas kujunes huvitavaks ja ka kasulikuks kohtumisüritusks.

Lühidalt

Käesoleva aasta “Tööohutuse ja töötervishoiu Euroopa nädal” viiakse läbi 23- 27 oktoobril ja on pühendatud noortele inimestele, et tagada nendele tööelu ohutu ja tervislik algus.

Euroopa selleaastane kampaania kannab nimetust “Ohutu lähe” Neid teemasid käsitletakse ka EVL projekti “Kuulmispuudega inimeste ettevalmistamine tööturule sisenemiseks” teostamisel.

Veidi nalja

- Naine kurdab sõbratarile: “Minu mees on kahjuks tüüpiline koleerik. Pealtnäha paistab ta päris terve olema ja mina arvasin miskipärast, et koolera on maa pealt ju kadunud!”
- Sõbrannad kohvikus. “ Kas Sinu mees läheb sageli õhtuti kodunt ära?”
“Küllalt tihti. Ta ei armasta üksinda kodus olla!”

Teadmiseks kuulmisabi ja kuulumisteenuste saajatele!

- Seoses korraliste suvepuhkustega **ei tööta** :

AS Ida Tallinna Keskhaigla Kuulmiskeskus (Ravi tn 18, tel 6207061) **23. juunist kuni 23. juulini;**

SA TÜK Kõrvakliiniku Kuulmiskeskus (Tartu, Puusepa tn 1a, tel 7319478) **3. juulist kuni 6. augustini.**

- **Kuulmisrehabilitatsioonikeskus** (Tallinn, Lembitu tn 10 b) Teenindab kliente ka suvel. Kuulmisuuringute teostamiseks ja abivahendite saamiseks soovitatav ette helistada tel 6454046.

- **AS Tondi Elektroonika kauplus** (Tallinn, Pärnu mnt 142, tel 6115616) on avatud 10.00-16.00

- Ühingu liikmetel on võimalus saada kuuldeaparaadi partaarsid soodushinnaga Täpsem info EVL Keskusest (6115 680) ja kohalikest ühingutest.

Väljaandja:

Eesti Vaegkuuljate Liit tel/faks 6 115 680

Pärnu mnt. 142, 11317 Tallinn

kodulehekül: <http://www.vaegkuuljad.ee>

E-post: vaegkuuljad@hot.ee,

vaegkuuljad@vaegkuuljad.ee

Uno Taimla, Enn Kiiler, Andrus Helenurm